

Sv. Peter Klaver, apostol zamorcev,
prosi za nje in za naše podjetje!

Odmev iz Afrike

Blagoslovljen po Piju X.

Upravništvo: TRST, via del Ronco 6.

Stane za celo leto K 150.

Vsak prvi torek v mesecu daruje eden
vlč. misijonarjev v Afriki eno sv. mašo
za žive in mrtve ude.

Misijonsko zborovanje Peter-Klaver- jeve družbe v zvezi z VI. občnim ka- toliškim shodom na Dunaju.

V področju katoliškega shoda je priredila Klaverjeva družba za afriške misijone v pondeljek, dne 18. listopada ob 5 $\frac{1}{2}$ h zvečer v društveni dvorani inženjerjev in arhitektov, »Eschenbachgasse« 9, misijonsko zborovanje, ki se je nad vse pričakovanje sijajno obneslo. Dvorana je bila kar premajhna in konečno smo morali vhod zapreti, tako da marsikdo izmed došlih ni mogel noter. Posebno v velikem številu je bila zastopana častita duhovščina. Izmed velikega števila navzočih navajamo imenoma sledeče: Milostljivi g. generalni vikar Dr. Marschall, prezvišeni g. prelat Schmok (Herzogenburg), prelat Landsteiner (Nikolsburg), visokočastiti g. prelat iz Zwettlna, visokočastiti g. kanoniki grof Lippe, Wimmer in grof Ledochovski (Kremsier). O. Wollin, čast. g. kapucinski provincijal, provincijal Redemptoristov, več članov iz jezuitskega reda in drugi. Med aristokratskim ženstvom so bile zastopane (kneginja Matilda Windishgrätz, baronica Bischoffshausen, grofici Ledóchowska in druge.

Njega Eminenca kardinal Skrbensky iz Prage je poslal dolgo pismo na glavno voditeljico naše družbe, v katerem se

opravičuje ter želi družbi najboljših uspehov. Nadalje so se opravičili: Njena c. in kr. visokost nadvojvodinja Marija Annuncijata, grof Huyn, škof v Brnu, nadškof Teodorowicz (Lvov) in drugi. »Društvo zoper sužnost« v St. Pöltenu je poslalo sledečo brzojavko: »S pristrčnim veseljem pozdravlja »društvo zoper sužnost« iz St. Pöltena vaše zborovanje in želi obilo nebeškega blagoslova božjemu delovanju, za katero se trudi velezaslužna Klaverjeva družba. Kanonik Witschko.«

Ko je pevski zbor Marijine družbe od univerzitetne cerkve pod vodstvom Biegler-ja, pevovodje od sv. Othmarja zapel veličastno Klaverjevo himno, je dvorni kaplan Msgr. Rott s kratkimi pozdravnimi besedami otvoril zborovanje. Za njim

O. Froberger,
provincijal belih očetov v Lavižeriji.

je stopil na oder v očarajoči opravi Arabca (redovni obleki belih očetov) provincijal belih očetov Lavižerija, O. Froberger, ki je bil sam nekdanj misijonar ob jezeru Nyassa v Ugandi; njegov govor je bil kratek, a tem bolj pretresljiv in zanimiv. Govornik je razpravljal, kako vidno napreduje misijonsko delovanje med zamorci v notranji Afriki; s tem pa se množijo tudi potrebščine misijonov in zato je za povoljni razvoj misijonskega dela v Afriki Klaverjeva družba veličastnega pomena, ker neprenehoma agitira in deluje za misijone.

Potem je nastopila glavna voditeljica Klaverjeve družbe grofica Ledochowska s svojim napovedanim govorom: »Žena v službi afriških misijonov.« Pričenši s sodelovanjem žene v evangelju pri apostolskem delovanju, je označila ženo kot zvesto pomočnico moža v vseh panogah telesne

in duševne usmiljenosti, zlasti pa pri misijonskem delu pri paganih kot »misijonsko sestro« in pomočnico misijonarjev« (notranje članice Klaverjeve družbe) posebno v Afriki. Na to je prosila navzoče, naj pristopijo h Klaverjevi družbi, bodi si kot podporniki z letnim doneskom od 2 K naprej, bodisi, da za 1 K 50 h naročijo društveni list, »Odmev iz Afrike,« ki se sedaj že tiska v 30.000 izvodih in izhaja v sedmih jezikih.

»To, velečenjeni poslušalci,« tako je nadaljevala govornica, »bi bila nekatera praktična navodila, ki sem jih hotela podati na koncu. Ako sem bila preveč predrzna, ne zamerite mi moje goreče želje, da bi pripomogli vsi, duhovniki in lajiki, možje in žene, mladeniči in mladenke, da celo otroci, da zasveti luč sv. vere v Afriki.

Nekdo je izrazil mnenje: »Duhovščina zahaja k misijonskim zborovanjem tam v »Gumpendorferstrasse,« to družbo pa naj imajo ženske v rokah.« Vsa čast mojemu spolu, toda s to ločitvijo oseb se nikakor ne strinjam in hvala Bogu! prerokovanje se tudi ni izpolnilo. Čemu bi se naj možje ogibali naše družbe? V zavodu, kot »pomožne misijonarke« moških seveda ne morem rabiti, pa tudi se nisem nikdar čutila sposobno, da bi ustanovila zavod za moške — toda kot poslušalci in še bolj kot naročniki in kot podporniki so nam moški jako dragi, pred vsem častita duhovščina.

Čemu so sv. Oče Pij X. ravno duhovnikom, ki so se zavzeli za našo družbo in pristopili kot podporni udje ter ji pomagali s pridigami in govori, podelili enake privilegije, ko duhovnikom, ki so se zavzeli za apostolsko delo razširjanja svete vere?

Vendar ne za to, da se nas duhovščina ogiblje? Ravno duhovniki so za to tukaj, da nas lajike, kot kristjane in katoličane poučijo o naših dolžnostih. In ker se med temi dolžnostimi nahaja tudi dolžnost misijonarstva, hočemo, da nas o tej dolžnosti poučijo ravno duhovniki.

Brez pomoči duhovnikov ne more nobeno misijonsko delovanje napredovati, tudi Klaverjeva družba ne, zato se s ponižno pa iskreno prošnjo obračam do častite duhovščine, da se zavzame za našo družbo in jo vedno krepkeje podpira.

Ker sem se s tem nekoliko oddaljila od svojega predmeta se na koncu vračam nazaj k moji razpravi: o sodelovanju žene pri misijonih.

Sedaj pa se obračam do vas, spoštovane žene in gospe!

Vé ste v zadnjem času zapisale na svojo zastavo besedo »organizacija.« Dobro ste spoznale nevarnost in pogubo, ki vam preti od strani naših najhujših sovražnikov, judov in socijalnih demokratov; zato se združujete v boju za najvišje dobrine: za krščansko družino, za krščansko šolo, za krščanski tisk. Pravilno in hvalevredno je vaše početje!

Toda ravno zato, ker se bojujete za verska načela, ki so naš spol osvobodila in osrečila, ravno zato, ker vas žalostna usoda naših sester v naši ožji domovini priganja k takemu delovanju, ravno zato ne smete ostati brez srca pri spominu na afrikanško ženo, ki še dandanes, v stoletju nadprostosti in civilizacije stoče pod jarmom sramote, ko jo zamorec smatra kot neko bitje nižje vrste, brez duše, ki se sme prodati ali ubiti, kakor se komu poljubi.

Taka ljubezen do katoliške cerkve in prave prostosti, ki bi zahtevala vse predpravice samo za se in za majhni krog svoje ožje domovine, bi nikakor ne bila prava.

Kot lim, ki drži skupaj avstrijske narode, kot zavarovalno sredstvo proti razdiranju družinskega življenja, kot bramba zoper vedno nasilnejše napade judov, se zdi marsikomu katoliška vera dobra dovolj.

Toda mi ne smemo ravnati kakor otroci, ki od sladkih jedil najraje snejo gornjo skorjo, testo pa pustijo drugim.

Mi moramo katoliško vero in cerkev vzeti z vsem, kar je na njej.

Tudi katoliški misijoni pri paganih so v tesni zvezi s katoliško cer-

kvijo, da celo neločljivo združeni so ž njo. Kdor hoče tedaj nekaj vedeti o katoliški cerkvi, a o misijonih noče vedeti ničesar, ta vara samega sebe o katoličanstvu, to je o potrebi in delovanju katoliške vere za vse ljudi.

Tisti bi ne bil dober katolik, niti dobra katoličanka, kdor bi hotel misijone izločiti iz krščanske dobrotelčnosti in organizacije!

Hvala Bogu, ve cenjene gospe niste takega naziranja. Vaša mnogoštevilna udeležba na tem zborovanju priča, da imate srca za premenitno in naravnost božje podjetje katoliških misijonov. Ve razumevate v popolnem obsegu besedo: Eno stori, a drugega ne opusti!

Izvršujte še za naprej svojo misijonsko dolžnost in ne dajte se odvrniti!

Darujte še nadalje drobtinice vašega imetja in vašega časa za naše uboge sestre v Afriki! Izpolnujte to dolžnost hvaležnosti Jezusu in njegovi cerkvi in On, kateri je obljubil, da bo poplačal vsak požirek vode, ki ga damo bližnjemu v njegovem imenu, On vam bo s svojo milostjo v obilni meri povrnil vaše darove za kat. misijone.

Za vsak vinar, s katerim pomagata afrikanskemu misijonarju, da odpravi mnogoženstvo in trgovino z ženskami ter vpelje krščanski zakon vas bo Bog obvaroval pred socialno demokracijo in razdružljivim zakonom, ki bi za nas ženske — tako se mi dozdeva — postal enako usodepoln, kakor do sedaj običajni zakon v Afriki.

Za vsak vinar, ki ga darujete za misijonske šole v Afriki vas bo Bog varoval brezverske šole v lastni domovini.

Za vsak dar, s katerim podpirate katoliško misijonsko slovstvo vas bo Bog blagoslovil v boju, ki se v Avstriji bije od ustanovitve Pijeve družbe zoper judovsko umazano — in laži — slovstvo, v boju, kterege se morate tudi ve udeleževati kot žene in matere.

Tako bote drage žene in gospe, s tem da pomagata razširjati sv. vero, da pomagata osvoboditi ženo v daljni Afriki, ob enem uspešno delovale ob strani svojih mož za ohranitev svete vere v lastni domovini. V to pomoz! Bog!

Potem je povzel besedo škof Dr. Marschall ter je povdarjajoč besede navdušene govornice vsem navzočim prav toplo priporočal Klaverjevo družbo. »Mi moramo Klaverjevo družbo ne samo braniti,« je dejal milostljivi škof, »ampak mi moramo razširjanje tega podjetja v vsakem oziru podpirati. V naši škofiji se je to podjetje vedno jako visoko čislalo.«

Kot zadnji govornik je nastopil čast. O. Volbert, S. I. iz Trsta, kateri je na svoj navadni mojsterski način razpravljal: »O pomenu Klaverjeve družbe za lastno domovino.« Konečno se je Msgr. Rott z ginljivimi besedami zahvalil zborovalcem in je zaključil zborovanje, ki je bilo novi tehten dokaz priljubljenosti, ktero uživa v najboljšejših krogih na Dunaju Klaverjeva družba.

Iz misijona Kalabar.

Preč. o. **Krafft**, misijonar iz družbe »očetov od sv. Duha«, si šteje v prijetno dolžnost hvaležnosti, da poroča dobrotnikom v Evropi o napredku svojih del, ki so sad njihove velikodušne pomoči, in iz tega namena nam pošilja sledeča zanimiva poročila iz svojega misijona Kalabar.

Depregledno veliko ustje reke Kros (Cross) je bilo dolga leta široko odprto, kakor da bi hotelo najprisrčneje vabiti apostole zveličanja, naj brodiijo in krmarijo po

reki navzgor. To so res tudi storili še prerano ljudje, ki so sejali krivovero. Pred več ko 60 leti so postavili angleški prezbitrijanci svoje šotore ob Krosu ter delovali s precej hitrim uspehom; iz sirovih paganov so postali moderni, Evropcem se prilikujoči pagani. Gospodstvo prezbitrijancev, se je zdelo, je bilo tako krepko vkoreninjeno, da so se katoliški misijonarji, ki so prišli v deželo, vračali brez upanja na kak uspeh. Pri drugem obisku pred kakimi 4 leti so pa preiskali stvar natančneje. Čudeč se dejstvu, da protestanti v tolikih letih niso vcepili prav nobenemu domačinu pristne izomike, so se prepričali, da bi katoliška vera tamkaj brez dvojbe dosegla svoj cilj, in tako so se naselili takoj v Kalabaru, središču dežele Effik.

Naš misijon v Kalabaru je še torej celo mlad in se nahaja v trudapolni periodi ustanovitve. Navzlic temu, da nam i prezbitrijanci in protestantska vlada neprestano nasprotujejo, je ljubi Bog vendarle blagoslovil naše misijonsko delo ter poplačal naš trud z lepimi uspehi. Ravno v sedajnem času je videti veliko gibanje v našem smislu. Za izboljšanje domačih ljudskih navad in običajev, pa za oznanovanje sv. evangelija v tej deželi je šola najizvrstniše, a žal tudi najdražje sredstvo, ker moramo mi skrbeti za vsa učila, za vso notranjo šolsko opravilo, kakor tudi za vse potrebščine naših ljubih otročičev. Dvestotrideset dečkov in blizu 80 deklic hodi sedaj vsak dan v šolo. Tukaj, na šolskih klopih abecedarjev, pripravljamo mlada srca, tu so naše nade. Če si pridobimo današnjo mladino, bodo tudi bodoči možje naši. Z naukom katekizmovim dobivajo učenci obenem tudi dober praktičen pouk. Iz malega učenca postane potem danes ali jutri hišni oče in, vsled svoje vzgoje in svojih vednosti, vpliven mož. Naša borna šolska kapelica je zdaj že vsako nedeljo prenapolnjena naših kristjanov (nele tukajšnjih, ampak tudi zunajnih), in misijonar ima prav vesele trenutke, ko jih sliši, kako vsi, mladi in stari, popevajo »Credo« (Kero) ali »Ave maris stella« (zdrava morska zvezda).

Razen poučevanja, ki nam vzame največ časa, imamo opravljati še druge dolžnosti, in sicer v deželi, v jetnišnici, in zunaj na deželi. V mestu, kjer so kože tik druga poleg druge, je lahka reč, obiskovati ljudi. Sprejemajo nas v raznih hišah kaj različno. Tu sprejmejo duhovnika z vso mogočo prijaznostjo, tam zopet z neko okornostjo, ki prihaja včasih iz strahu in boječnosti, včasih pa tudi iz sovraštva. Gotovi ljudje so namreč z raznimi obrekovanji naščuvali te oboje ljudi pred našim prihodom zoper »Rimovce«, kakor nas nazivljejo, ter jih napolnili z bojzljivostjo in nezaupnostjo: A če imamo mala darila, da delimo, tedaj pa kmalu izgine boječnost in nezaupljivost, in koj nas imajo za domače prijatelje; potem pa lahko kar začnemo govoriti tudi o Bogu in prepričevati te ljudi počasi o resničnosti in svetosti naše svete vere.

Najtežje je priti do bolnikov, kajti ljudje se tu sramujejo imeti bolnika pri hiši. Vrhtega so si nekateri vtepli v glavo, da imajo »Rimovci« neko gotovo zdravilo (sv. krst), ki prinese človeku smrt. Le po mnogem prigovarjanju se nam posreči, da smemo nekoliko pogledati po hiši in tako najdemo bolnike, ki tako potrebujejo ozdravljenja na duši kakor na telesu. V Evropi si človek kar misliti ne more stanja tukajšnjih bolnikov. V zadnji kotiček borne kočice prognan, je tako ubogo revče obsojeno, da v največji nesnažnosti umrje gladu, ako mu misijonar pod vodstvom njegovega angela varuha ne pristopi na pomoč.

Nikdar ne bom pozabil okoliščin, v katerih sem podelil prvi sv. krst na afriških tleh, prav ko sem prišel v Kalabar. O. superior me namreč vzame seboj k nekemu bolniku. Kakor po naključju stopiva v siromašno kočico. O. superior, ki je bil že več domačega narečja, pozdravi vsakega ter mu krepko stisne roko, pa vpraša, ni li kdo bolan. »O ne, vsi smo popolnoma zdravi,« je bil kratek odgovor. A ko oče zagleda človeško roko, ki je molela iz kotička izpod malih duri ven, se ne uda. »To imate pa res lepo hišo; ste jo sami postavili? Naj jo vendar malo bolj pogledam.«

Sprva so se branili, ko pa oče le ostane pri svoji želji, se mu niso mogli dalje ustavljati. Stopiva torej oba v grozno črno luknjo polno dima. Tu je ležala poleg gorišča uboga stara ženica, bolj podobna kostenjaku ko živemu človeku. Midva pozdraviva ubožico ter ji poveva, da naju ljubi Bog semkaj pošilja, da jo tolaživa in ji postreževa. Toliko moči je še imela, da naju je poprosila kruha. Dva koščeka cvibaka jo pokrepčata, in ljuba starka se je poživila, lepo se nama zahvali, probujena kakor k novemu življenju. »Zdaj bi bil pravi trenutek,« mi de oče, »to bo vaš prvi krst.« Kljub morečemu dimu jo poučuje oče o najimetiših resnicah, in tu se je čutila uboga starka srečno kakor angel; kar vedela ni kako bi izrazila svojo srečo in pa hvaležnost, venomer je vzdigovala svoje roke proti nebesom, dokler ni izročila svoje prerrojene duše v božje roke. Zdelo se je, kakor da bi bila čakala le najinega prihoda, predno umrje.

Obilo tolažbe nudi jo tudi obiski v jetnišnici. Tu je spravljenih kakih 400 jetnikov vsake vrste in vsakega jezika. Lansko leto jih je umrlo na teden 4 — 5, in skoro vsi so bili krščeni. Najtoložilnejše izpreobrnjenje, kar sem jih doživel mej temi ljudmi, je bilo izpreobrnjenje dveh mladeničev, ki sta bila zaradi umora zaprta in k smrti obsojena. Ko smo se prvokrat srečali, sta me ta dva mlada človeka pogledala neizrekljivo plašljivo in nezaupno. Zato nisem kaj posebnega poizkušal, voščim jima dobro jutro ter odidem. A ko svoj pozdrav redno ponavljam vsako jutro pa izpregovorim še par prijaznih besed, ju to moje ravnanje kmalu napravi prijatelje. Sledilo je torej dolgo kram-

ljanje o njuni preteklosti, njuni družini, o vzroku njunega jetništva itd. Slednjič pride še versko vprašanje in nazadnje, do dneva usmrčenja, sta postala ta volka krotki jagnjeti. Sprva sta trepetala pred smrtjo, zdaj sta jo prejela pa voljno kot kazen za svoje grehe. Eno uro predno sta šla na morišče, sta me poprosila še za zadnjo odvezo in sta jo prejela s tako vspodbudno pobožnostjo, da pričujoči niso mogli zakriti svojih solz. Jaz sem se razjokal veselja, da sem rešil ti duši. Prezbiterijanci so silili s svojimi pridigami noter v ječe; a bolnikov k sreči ne obiskujejo. Je pač tem gospodom njih lastno življenje mnogo predrago, ko da bi ga hoteli na tak način izpostaviti nevarnosti.

Ker je pa skrb za bolnike skoro izključno združena z obiski v ječah, tako nam prezbiterijanci ne škodujejo dosti. Sicer pa tudi za nje ni velik dobiček, če izpreobrnejo tega ali onega izmed mož, ki se po prestani kazni v zaporu razkropijo po deželi, ne da bi se kdaj več spomnili svojih krstnih dolžnosti.

Čisto drugače ko v mestu se razvija življenje na deželi. Tu najdeš le daleč razkropljena sela. Tu torej potuješ od sela do sela, prijazno pozveduješ, kako se kaj prebivalcem godi, pa sprašuješ posebno zarad bolnikov. Navadno se ti odgovarja: »Oče, vse je dobro, a jesti nimamo kaj.« Če imaš torej kaj, da porazdeliš, pa si kmalu pridobiš njih prijaznost; polagoma se ti posreči tudi, priti do bolnikov. Malo zdravniškega znanja zadostuje, da veljaš za spretnega zdravnika; in namesto, da bi bolnike skrivali, te zdaj kličejo k njim, da jih ozdraviš. In to je, kar misijonar ravno hoče; odkar je proslula naša šola po vsej deželi, nas ljudje povsod prosijo, naj bi se pri njih naselili.

V vsej okolici ga ni večjega kraja, ki bi si ne želel šole pod našim vodstvom, in žele celo taka mesta, v katerih so se protestanti že zdavnaj vtrdili, iz katerih bi radi domačine pregnali. Žetev je torej menda že zrela. Žalibog ne moremo ugoditi tem željam in zahtevam ter tolažimo prosilce, češ naj počakajo, da bomo malo bolj premožni. Kajti če hočemo šolo povsem uravnati, moramo imeti za to potrebna sredstva. Potem moramo plačevati še katehista. Če ne dobi svojega plačila, ne smemo veliko upati od njega, vsaj ne dalje časa. In taki katehisti nas stanejo na leto najmanj 280 — 340 kron.

Šole so pa za oznanjevanje sv. evangelija tako zelo pravne, da nas ne bo prav nič oviralo, ustanoviti jih, kolikor nam bo le količkaj mogoče, naj se tudi postavimo v nevarnost, da se zdimo našim evropskim dobrotnikom s svojimi prošnjami vsiljivi. Sedaj imamo izven Kalabaria le dve postaji; do ene, 4 km oddaljene, je lahko priti. Čim pogošče tje gremo, tim več upanja imamo na uspeh. Ker so učne ure tam drugače razvrščene, ko tu v Kalabariu, lahko porabimo vsako prosto

urico za poučevanje v ondotni šoli. Letanje sempatja je sicer zelo utrudljivo, a za razširjanje Imena in časti božje, zlasti kjer je kaj uspeha, radi prevzamemo vsaki trud. Cesta je sicer dobra, a kako »kolo« bi nam prihranilo dokaj časa in moči. K drugi šoli pridemo s čolnom po reki tudi prej ko v enem dnevu. Tamošnja okolica je vsa prevlečena z malimi rečicami in pritočki, ki tvorijo istotoliko vodnih potov. Kdor ni tam dovolj znan, bi mu bila lahko ta potovanja po vodi usodopolna; vedno je v nevarnosti, da izgreši pravo pot ali zajde v močen tok, v katerem se čoln, napravljen iz izdolbenega debla, lahko prevrže. In nikakor bi ne bilo prijetno, se posili kopati, zlasti po gotovih krajih, kjer kar mrgoli krokodilov. Ta potovanja po rekah so vedno jako težavna. Dvakrat sem že imel priliko obiskati šolo v Akaya, tako se namreč zove mesto, kjer je naša šola. Po 7—8 urni vožnji v čolnu prideš do izvirka reke. Od tam dobi šele potovanje malerično podobo. Izuti moraš čevlje in nogavice ter skoro celo uro bresti po vodi do konca reke, to je edina pot.

Če se na tak način podamo na obisk, redno poskrbimo zato, da imamo seboj prenesljiv altar. Jaz sem gotovo prvi duhovnik, ki sem v tem kotu Akaya obhajal sv. mašo. Na glas malega zvončka je priletelo vse skupaj, da vidi ta novi obred. To priliko porabim, pa izpregovorim ljudem par besed ter jim razložim namen in pa korist šole in verskega pouka. Nato me obsujejo z vprašanji: »Oče, zakaj nam pa ne date velikega zvona? Glejte tega malega škrebuljčka nikdo ne sliši, in zato ne moremo priti v šolo.« »Zakaj pa ne napravite večje šole? Saj tu ni prostora za vse!« »Pošljite še enega katehista, tale tukaj ne more vsega.« »Oče, jaz svojih otročičev ne morem pošiljati v šolo, nimajo obleke« itd. Jaz pravim vsem: »Moji ljubi otroci, vse vaše prošnje so pametne in opravičene, poslal jih bom v deželo belokožcev, vas pa prosim, potrpite še malo.« In vsi so pomirjeni do prihodnjega očetovega obiska.

Vračaje se domov, si lomim glavo, premišlujem, ter iščem sredstev, ki bi jih moral imeti, da bi mogel vsem vstreči. Čisto nehote se obrnem v mislih v Evropo k misijonskim prijateljem in dobrotnikom; in tu se veli otrokom, naj svoje molitve zedinijo z našimi, naj bi Bog dobro misleče duše nagnil, da bi nas podpirali s prispevki.

Navdaja nas upanje, da bomo našli mej domačini poklicov za duhovski stan. Dvoje ali troje otrok je izrazilo svoje želje, da bi se radi učili latinščine. Na enega izmed njih se prav posebno zanašam, to je Ivan Žôn, sin velikega poglavarja. Njegovega očeta, jako vrlega moža, so žal prezbiterijanci malo pokvarili. Njegova mati, sicer prav izvrstna žena, je pa odločno proti temu, da bi postal Ivan duhovnik, in to le zaradi tega, ker bi potem ne mogel ustanoviti družine. Ravno kar iščem sredstva, kako bi vendar dobil njeno privoljenje. Če se nam

to delo posreči, nam bo v prav veliko pomoč. Ti otroci poznajo jezik in tudi običaje svoje dežele, pa tudi lažje prodrejo v narodovo dušo, ki je nasproti belokožcem vedno bolj ali manj nezaupljiva. Le ko jim že dolga leta delimo dobrote, si osvojimo popolno zaupanje domačinov ter preženemo tisti mrzloto, ki jih dela tako trpke nasproti nam.

Naš apostolski prefekt, preč. oče Shanahan, je bil zadnjič v Rimu. Upamo, da nam kmalu prinese seboj bogatega blagoslova od Nj. Svetosti papeža Pija, ki nas bo navdušil z novo srčnostjo, pa priklical nad nas in naše delo nebeški blagoslov.

Da, nebeški blagoslov naj nam prav kmalu pripomore, da razpršimo goste tmine paganstva in še gostejše krivoverstva. Z božjo pomočjo bo zmaga naša, in nekega dne se nam bodo pridružili vsi tisti pagani s svojimi mnogimi ženami, da hvalijo in molijo istega Boga, pa se izročijo isti postavni oblasti papeževega sedeža v Rimu. Naj vsi, ki se zanimajo za misijone podvojijo svoje molitve. Delež pri delu jim zagotovi tudi delež pri plačilu.

Misijonski dopisi.

Stara in nova poročila iz Omaruru.

Gotovo bodo naši bralci z zanimanjem pa tudi z žalostjo čitali poročilo P. Schulte v Sp. Cimbebaziji v Nemški Južnozapadni Afriki.

Zalostno! Globoka žalost trga moje srce! Danes stojim na mestu, na katerem so prebivali pred 25 leti oznanjevalci edino zveličavne sv. katoliške vere. Na koncu vasi, ob reki Omaruru, stoje pod visokimi košatimi drevesi stare razvaline: nizko izprano zidovje, ki pa še vedno kaže natančni načrt nekdanje misijonske hiše. Ravno nasproti tem razvalinam, na drugi strani pota, je mal porasel griček. Tu je bila najbrže nekoč mala Kalvarija, kjer so igrali misijonarji za pagane podobno žaloigro, kakor so jo nekdanj videli Judje na gori Kalvariji pri Jeruzalemu. Tu so zajemali misijonarji pogum in srčnost v težavah in preganjanjih. — Ob vznožju grička je bilo pokopališče, ki ga je bilo mogoče videti prav natančno, predno se je začel boj med Herero-zamorci in Nemci.

Vsak drugi, ki ne pozna zgodovine tega kraja, gre tu meni nič tebi nič mimo in misli k večjemu, tu leži kak poglavar ljudstva. Za tistega pa, ki pozna zgodovino tega kraja, je pogled na ta kraj ves drugačen. — Ko sem s svojim patrom-prefektom prvič šel tod mimo in zagledal razvaline, se nisem mogel ubraniti solz. — Vsa zgodovina kraja in onih, ki so bili na tem kraju, mi je stopila živo pred oči. — Trud očetov misijonarjev, uspeh njihovega dela, obrekovanje in nazadnje krivično izgnanje.

S pismom z dne 28. malega travna 1879. je odkazala propaganda patrom družbe sv. Duha obrežje od Kunene in Kasai na severu, doli do reke Oranže na jugu za misijonsko delo. Že prošnja meseca istega leta so prišli očetje Duparquet, Hogan, Griffin in brat Coony, da bi prodrli do dežele Ovambo in bi tam ustanovili misijonsko postajo. — Ker je pa bilo nekaj katoličanov takrat že v deželi Damara in so celo protestantovski naselniki prosili očete, naj ostanejo v Herero deželi, so ustanovili vmesno postajo v Omaruru to pa tem ložje, ker sta jim glavár Kamaherero v Okahaudija in še drugi glavár Tjaherani za gotovo obljubila, da se smejo stalno naseliti v Damara-deželi.

Plodonosno delovanje navdušenih očetov se je kmalu pokazalo. Otvorili so šolo za bele pa tudi za črne otroke. (Pouk je bil seveda ločen.) P. Griffin se je prav hitro navadil Herero jezika ter je jel polagoma manjše število katehumenov krog sebe zbirati. Misijon je toliko hitro napredoval, da so očetje jeli misliti, kako bi stavbo razširili.

Toda glej! Kar naenkrat je jel protestantovski misijon kazati sovražnost. 12. kimovca 1881 prišlo je večje število protestantovskih Damara hererov — vodil jih je njih misijonar — pred katoliško misijonsko hišo ter glasno zahtevalo, da katoliški misijonarji odidejo. — Seveda, katoliški misijonarji so prosili protestantovskega, naj vstopi v hišo, toda ta ni hotel in ko so mu očetje tega misijona dokazovali krivico, ki se jim godi, ni hotel odgovarjati. Očetje so odločno izjavili, da prostovoljno ne gredo nikamor, pač pa da se bodo sili umaknili. Po dolgem obotavljanju so nekateri vendar stopili v sobo, med tem je drugi izmed zunaj stoječih s sekuro vrata razbil. — Bili so v silni zadregi in si očetov niti niso upali pogledati. — Zadrega je bila še večja, ko jim je o. Hagau povedal, da bodo morali njega prvega zgrabiti, če hočejo, da se jim umakne. Ko so videli, da nič ne opravijo z besedo, so se ojunčili (!) trije Damarci in so s silo iztirali očete iz hiše.

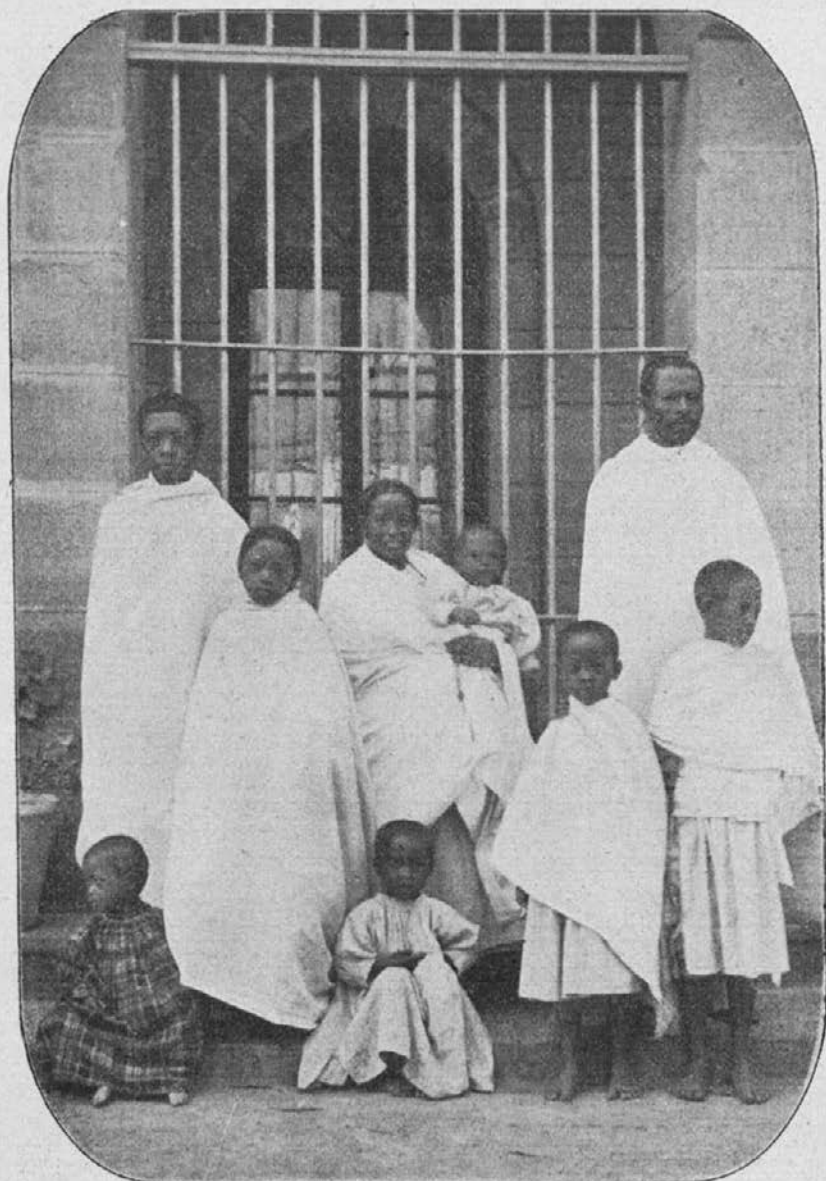
Dne 17. kimovca 1881. so pregnanci zapustili Omaruru, vendar pa jim domačini pri tem niso kazali nikake sovražnosti. — Peščica katoličanov je silno jokala, ko so jih zapuščali misijonarji.

Starejši naselniki in nekateri domačini, katere so očetje vzgojili, še vedno z neko častjo in spoštovanjem govorijo o »rimskih« očetih in mi jih naštevajo celo po imenu. — Z božjo pomočjo bo njih započeto delo, njih molitev, njih trud, čez 25 let jelo zopet prinašati sad.

Od 19. malega srpana sem je zopet katoliška misijonska postaja v Omaruru. — Vsi naselniki z malimi izjemami so ustanovitev misijonske postaje z veseljem pozdravili. — Neki jako imeniten protestant piše: »Zdaj imamo zopet v našem prijaznem Omaruru tudi katoliško misijonsko naselbino. Del naših prebivalcev se je zelo trudil, da je to dosegel. Sam moram priznati, da stvari nikakor nisem nezaupljiv ali celo nasproten. — Za sedaj ima dežela le dobiček, če nam misijonarji pomagajo domačine vzgajati za

delo.« — Da, da, naše geslo bodi, vzgajati zamorce v Omaruru in druge najprej za ljudi, za prave kristjane.

Kratka misijonska poročila.

Katoliška Hova-družina v Madagaskaru.

Tananariva, 30. grudnia 1906. O. Castets, D. J., poroča malo prikupljivega o verskih razmerah na imenovanem francoskem otoku, ki se razvijajo tudi tam izza časa preganjanja sv. Cerkve vedno žalostnejše. »Prosim torej,« piše mej drugim, »prosim, kar najjiskrenejše morem, vse misijonske prijatelje, naj molijo za našo mlado Cerkev na Madagaskarju. Več tukajšnjih časopisov nas napada z najostudnejšim obrekovanjem in vsemi mogočimi psovkami. Pouk po šolah je takorekoč ves v celini, zatrt po celi povodnji postavnih odredb, ki očitno vse delujejo za ustanovitev »proste šole«; in v trenutku bi nas najhujši odlok ne iznenadil prav nič, pa tudi ne vznevoljil; kajti kdor ima pred očmi izgled, kakor naših prednikov na Kitajskem, Japanskem, v Indiji, ta ne sme izgubiti poguma. In če bo treba bakljo sv. vere nositi tudi od kočice do kočice, mi vstrajamo na svojem mestu, zaupajoč, da bodo molitve pobožnih duš našo dobro stvar tudi tu privedle do zmage!«

O. Hoffmeier, O. M. J., pri sv. Michaelu v deželi Basuto, nam piše dne 2. malega travna lanskega leta (1907) s pretresljivimi besedami o velikem pomanjkanju, ki tlačijo ondašnji misijon. Njegovi gorečnosti pa najlepšim nadam na bogato dušno žetev se postavlja povsod z mrzlim obrazom nasproti neizprosni »Non possumus« (ne moremo). Rad bi na vseh koncih in krajih, pa ne more; kajti povsod mu manjka sredstev, gledati mora, kako mu bogatejši protestanti duše takorekoč pipljejo iz rok. Od 300.000 Basutov jih je 30.000 protestantov pa le 8.000 katoličanov. »Povsod zidajo protestanti nove cerkve in šole«, tako piše, »nastavljajo za učitelje domačine ter jih dobro plačujejo, jaz pa še dolga 6000 K, ki sem ga moral napraviti, ne morem poravnati. Treba je bilo namreč nujno novega šolskega poslopja, dalje je bilo

treba popraviti stanovanje za očete in sestre, za kar sem naročil cinka in lesa itd., in moj delavec, neki dobrodušni Irec, že čaka leto dni na svoje plačilo. Svoje zaupanje stavim najprej na previdnost božjo, potem na Vašo družbo, na »Odmevove« prijatelje in bravce. Da bi ne bila moja sila tako neznansko velika, ki ne pripušča nikakega odlaganja (ali naj morda pustim bolnega »Očeta« in uboge sestre v teh nezdravih slamnatih kočah dalje, da prerano gredo drug za drugim pod grudo?), bi se gotovo ne bil osmelil, Vas že drugič prositi pomoči, ko me je družba pred kratkim tako dobrotno obdarovala. Vsem dobrotnikom se zato srčno zahvaljujem in vsem, ki mi bočejo s kakoršnimi koli milodari, darovi za sv. maše, malimi nabožnimi rečmi, denarjem za poganske otroke, cerkvenimi pripravami itd. pripomoči, da priredim za praznik sv. Rešnjega Telesa procesijo z Najsvetejšim, ki je morala lani zaradi pomanjkanja omenjenih predmetov izostati v največjo žalost vseh, pa da poravnam svoj dolg (5-6000 kron), objubljam, da se jih hočem celo svoje življenje spominjati pri sv. maši.

O. J. Markiewicz poroča z dne 2. prosinca iz svojega misijona Kimpako (belg. Kongo) sledeče: »Izmed misijonskih postaj ob Kwangu se sme pač imenovati naša najbolj cvetoča; ta ima največ duš, in s temi se mozi seveda tudi veselje do zidanja. Naše zadnje delo je bila šola in stanovanje za katehume. Nujno potrebna bi nam bila zdaj še ena nova cerkev, ker sta se dve podrli, tretja se bo pa tudi komaj še kako leto mogla ustavljati vremenskim vplivom in srdu raznih uničujočih živalic. Postavili bi radi lepo hišo božjo, ki bi pri poganih vzbujala občudovanje, da bi tako počasi više cenili našo sveto vero. A zato nam pa mora zopet sv. Jožef nakloniti srca plemenitih kristjanov.«

Iz dnevnika glavne voditeljice.

Rim, sreda, 27. listopada. Ob sedmih zvečer stopimo na dunajskem južnem kolodvoru na brzovlak, ki naj bi nas, če Bog da, pripeljal v 29 urah v Večno mesto.

Četrtek, 28. listopada. Ravnokar hitimo čez laško mejo, kjer nas pozdravlja svetlo solnce v jasnem jutru. V Mestru nekaj odmora, da vsak nekaj malega zavžije. Ko drdramo od Bologne proti Florenciji, nas spremljata dež in solnce; vsi občudujemo bajno lepoto apeninskih krajev. Zrak je čist ter prijetno mil, tako da gledamo skoz odprta okna. Od Florencije nas tira vlak hitreje in hitreje proti našemu cilju — Rimu. Ker je namreč naš vlak moral v Florenciji čakati milanskega, ima precej zamude; zato pa sopiha zdaj z nami urneje naprej. Že smo tu! Hitreje nam bije srce. Zadnji žvižg in s truščem se ustavi vlak na razsvetljenem rimskem kolodvoru. Sicer imamo nekaj zamude, došli smo namreč 11:15 namesto 10:40, zato tem hitreje naprej! Čez četrto ure smo došli k »Mariji svetovalki« v via dell' Almata. Prva pot je v kapelico. Vsa je v luči. Podobi »Marije dobrega sveta« ter sv. Petra Klaverja ste okinčani z duhtečimi venci. Sem od tabernakelna nam miglja večna luč in nam naznanja pričujočnost Njega, ki nam kliče: »Salve!« »Bodi nam prisrčno pozdravljen« mu kličemo tudi mi ter pademo na kolena vsak na svojem ljubem prostoru.

Koliko čustvo hvaležnosti nas preveva, ko opravljamo po dolgih šestih mescih svojo prvo molitev v majhnem, ljubkem sve-tišču! Pred kolikimi nevarnostmi, morebiti popolnoma neznanimi, nas je varovala božja previdnost na našem dolgem potovanju! S koliko skrbjo je pazila na nas! Niti najmanjša nezgoda nas ni za-dela: nobena nesreča na železnici, nikdar nismo vlaka zamudili, nikoli nas ni prehitela nevihta na potovanju. Pač pa smo našli povsod vrata odprta, povsod rodovitno zemljo, da smo lahko za-sejali seme navdušenja in požrtvovalnosti za sveto stvar. Vse to nam je pripravila božja previdnost tako, da smo dalje in dalje raztegnili meje svojega delovanja za Afriko.

Nedelja, 1. grudna. Ravnokar smo na običajnem obisku pri kardinalih Gotti ter Cassetta. Hvala Bogu, oba sta prestala navzlic premnogemu delu pretečeno poletje še precej dobro. Kar-dinal Gotti nam častita, ker mislimo izdajati »Odmev« tudi v ogrskem jeziku, kar mu je bil povedal prevzvišeni škof Fischer-Colbrie. V predsobi kardinala Cassetta je živo pogovarjanje. V torek namreč, 3. grudna bodo otvorili italijanski shod proti sužnosti, katerega častni predsednik je kardinal Cassetta. Zato se je že zdaj zbralo veliko udeležencev, da bi se mu poklonili. Kardinal nam pravi, da bo pred otvoritvijo shoda v S. Carlo al Corso služil sv. mašo ter zapel »Veni creator«. Potem pa da se ne bo toliko osebno udeležil shoda. Kardinalov tajnik nam razloži to izjavo. Ker bo prišel zastopnik angleške družbe zoper suženjstvo, se bodo obravnavala na shodu le človekoljubna, ne pa tudi verska vprašanja.

Torek, 3. grudna. Po desetih se podam s svojo sprem-ljevalko v veliko dvorano »Arkadija«, kjer se vrši shod. Kardinal Cassetta sedi v prvi vrsti, obdan od nekterih prelatov. Predsednik je Tolli. Dvorana precej polna. Ko smo prišli, je ravno živo opisoval neki laški prelat grozodejstva sužnosti, ki še dandanes vlada v mnogih delih Afrike. Na koncu govora je pozival nas vse,

da pristopimo k njegovi »Zvezi proti suženjstvu«. Na tem zborovanju so se prečitala pisma Nj. eminence kardinala državnega tajnika Merry del Val (v imenu sv. Očeta), mnogo drugih škofov, ter pismo kraljevega ministra Tittoni-ja, ki ne more prehvaliti te družbe ter se zahvaljuje na njenem sodelovanju.¹

Sreda, dne 4. grudna. Danes predpoldne je bil sprejem zborovalcev pri svetem Očetu. Popoldne se je vršilo drugo javno zborovanje.

Okoli pete ure popoldne nas obišče prevzvišeni škof iz Kasse dr. Fischer-Colbrie, znan »dobrotnik iz prvih časov«. Škofa je spremljal njegov tajnik Msgr. Keisaryk. Predmet pogovora je pred vsem najmlajše dete, ogrski »Odmev«, čegar izdajanje škof Fischer-Colbrie z veseljem pozdravlja in za kojega razširjanje obljubi svojo podporo. Konečno se da milostljivi škof popeljati v našo kapelico, kjer je bil ravno blagoslov (devetdnevnic k Mariji Brezmadežni) in škof je navzoč pri zadnjem blagoslovu. Na to si kratko ogleda še naš muzej, in ko nam je podelil svoj pastirski blagoslov, nas zapusti ljubeznivi vladika.

Četrtek, dne 5. grudna. Ob pol 9. uri zjutraj so bile napovedane seje v odsekih, ki so pa morale izostati, ker ni bilo nikogar. Udeleženci shoda so obiskali še tekom predpoldneva pod vodstvom profesorja Marucchi katakombe sv. Kaliksta. Popoldne je bilo v Arkadiji sklepčno zborovanje. Pri tej priložnosti je z deklamatorično spretnostjo govorila neka dama iz Turina, kontesa di San Marco o sodelovanju žene pri protisuženjskem gibanju. Na koncu se je prečitala cela vrsta resolucij o bojevanju zoper trgovino s sužnji in o razširjanju protisuženjskega gibanja v Italiji.

Isti večer se je priredil v hotelu »Minerva« slavnostni večer za zborovalce, na katerem so med živahnim odobravanjem govorili predsednik Tolli, kontesa di San Marco in baron Du Teil. »Bratsko združenje« tako piše poročevalec zborovanja, »pri katerem so bili navzoči zastopniki protisuženjskih družb iz Francoske, Angleške, Nemčije in Italije, je še tesneje spojilo socialne vezi, ki vežejo omenjene družbe k uspešnemu delovanju za oprostitev sužnjev.

Sobota, dne 14. grudna. Ob pol 12. uri sve bili, jaz in moja pomočnica v zasebni avdijenci pri svetem Očetu. Po mnogih deževnih dnevih je napačil jasen solčni dan, in ko smo se peljali

¹ Upamo, da storimo uslugo našim čitateljem, ako jim podamo nekatera pojasnila o namenu in organizaciji italijanske »družbe zoper suženjstvo.« Pri italijanski »družbi zoper suženjstvo« moramo ločiti: na eni strani družbo samo, njeno nalogo in delovanje, na drugi strani pa »Zvezo zoper suženjstvo«, ki je nekako vspremdno z družbo samo. Naloga »družbe proti suženjstvu« sama ima značaj človekoljubja. Družbi se je naložila naloga na shodu v Bruselnu l. 1889. in potem na protisuženjskem shodu v Parizu l. 1900., naj ščiti prostost zamorcev na tripolskem obrežju. Zategadelj ima italijanska »družba zoper suženjstvo« na določenih postojankah obrežja svoje agente, ki imajo nalogo, da po mogočnosti zabranjujejo trgovino s sužnji. Kar se posebej tiče namena, ki ga ima »Zveza proti suženjstvu«, je naše mnenje, da podpira pred vsem apostolsko šolo, neko deško semenišče v škofiji Udine, kjer se sprejemajo in vzgajajo dečki, namenjeni za misijone in oprostitev sužnjev.

čez trg sv. Petra, se je svetila velika bazilika v zlatu kakor prava veža paradiža. Pred nami sta bila v avdijenci dva kardinala in eden škof. Ob 11. uri 40 min. nas je peljal msgr. Della Chiesa, bodoči nadškof bolonjski, k sv. Očetu. Sv. Oče se nam je videl zelo čvrst in zdrav; obraz je manj bled, iz modrih oči je zginila otožnost ter se prikazala neupogljiva odločnost. Prvo vprašanje je stavil mojemu bratu — jezuitu, nato sem mu poročala o delovanju naše družbe. Oddala sem mu izkaz darov, kateri so se zadnje leto 1906 razdelili, in sv. Oče ga je pazljivo prečital od začetka do konca. Pogosto se je začudil nad visokimi svotami. »Seveda«, sam to takorekoč pojasnujoč, »ljubi Bog vam te darove pošilja in sicer po 5 centezimov, 10 centezimov... Vaše delo je sveto, da zelo sveto! Delajte tako naprej in Bog bo vaše delo zmirom bolj razširil.« Rekla sem, da milodari večinoma izvirajo iz velikega zanimanja za misjone, katero budi naš »Odmev«, ki izhaja v sedmih jezikih, in da mislimo zato na osmo izdajo »Odmeva« in sicer v ogrskem jeziku. Za to izdajo sem prosila sv. Očeta posebnega blagoslova. Sv. Oče mi je takoj odvzel tozadevni list in zapisal spodaj: »Juxta preces in Domino. Die 14. decembris 1907. Pio PP. X.« Govorili smo potem o razmerah na Poljskem in o misijonu znanega ženskega reda v višjem severu, ki se peča z učenjem mladine. Sv. Oče, kateri se zelo zanima za napredek krščanstva daleč na severu, nam je rekel res zlate besede o pravem apostolskem duhu, o zaničevanju zemeljskih reči in o veliki koristi uboštva. »Zakaj skrbimo za časne reči! Ali ni Boga, kateri skrbi za to? Ali veste, komu večinoma daje ljubi Bog denar? Hudobnim ga daje, da bi nam tako pokazal, kako zaničevanja vreden je denar.« Med tem pogovorom je bila ura dvanajst. Na Gianiculu je počil strel iz topa. Sv. Oče je takoj vstal, in imeli smo srečo, da smo smeli z njim moliti »Angeljevo česčenje«. Pristavil je še trikrat »Čast bodi...« in »Sladko srce Jezusovo, daj da te vedno bolj in bolj ljubim!« Zopet se je vsedel sv. Oče, in tudi nam je namignil, naj se vsedemo. Govorili smo dalje, dokler ni vstopil v dvorano »camriere« in nekaj naznanil. Ko nam je sv. Oče podelil svoj blagoslov za nas, za naše družine, naše dobrotnike, prijatelje in vse, katere smo v ta blagoslov posebno oklenili, nas je odpustil. Tako je minila avdijenca pri Piju X., katera bo ostala, kakor tudi vse prejšnje, z zlatimi črkami zapisana v srcu pisateljice teh vrst.

Časopis družbe sv. Petra Klaverja.

Podružnica v Monakovem. 15. gruden. Srčno nas veseli, ker se od začetka društvenega leta — kimovca 1907 — naša mesečna zborovanja tako redno in polnoštevilno obiskujejo. Č. gospod beneficijat Luther pa tudi tako prepričevalno in goreče govori, da vsi prav pazljivo sledijo njegovim govorom. Posebno danes so

bila srca vseh posebno ginjena, ko nas je častiti gospod vodil od Izveličarjevih jasic tja doli v Afriko k njegovim ljubljencem.

23. gruden. Častiti gospod beneficijat Luther, častni član družbe, ki je bil od vseh društvenikov zelo spoštovan in ljubljen, je sinoči nenadoma v Gospodu zaspal. Naše goreče molitve sledijo temu za naše delo mnogozaslužnemu možu. V njem je izgubila podružnica zvestega in odkritosrčnega prijatelja in svetovalca. — N. p. v m.

Nabiralnik v Soloturnu. 17. in 18. listopada vprizoril se je v veliki koncertni dvorani v prid afrikanskim misijonom bazar, za katerega se je posebno trudila neumorno delavna voditeljica te podružnice družbe sv. Petra Klavra. »Ce que femme veut, Dieu veut«, moramo pristaviti, kajti brez požrtvovalne ljubezni in brez božjega blagoslova izid ne bi bil tako nepričakovano sijajen. Kakor poročajo časopisi, je bil bazar tako številno obiskan, da so zakasneli gostje komaj mogli dobiti prostora na stojišču in v parterju. Okoli dvorane so bile postavljene lične stojnice in lepe prodajalnice, kjer se je kmalu razvilo živahno življenje. Tu se je igralo, tam so peli. V tej stojnici je prerokovala vedeževalka, v drugi so se točila pristna afriška in grška vina, ki jih družba sv. Petra Klavra dobiva naravnost iz vinogradov misijonskih družb in jih v njih korist prodaja. Zopet drugje si lahko opazil prodajalnico ročnih del pridnih soloturnških dam; lovilo se je užitne in neužitne ribe. Slednjič si se lahko pokrepčal v krasno opremljeni jedilnici. Z vsem pač se ti je nudila prilika, da si lahko našel obilo razvedrila, obenem pa si storil lahko skoro nevede mnogo dobrega. Sledeči vspored posameznih točk dovoljno kaže, koliko oseb se je trudilo, da povzdigne slovesnost tega večera: 1. Prolog, sestavil visokoč. gospod Businger, prednašala prav izborna zamorka, deklica Jerica Schreier; 2. Cerkveni zbor sv. Urha: »Na gozdnem parobku«, Breitenbach; 3. Na klavirju: »Potovanje po Švici«, igral stolni kapelnik Rauber; 4. Dvospev za gosli (gdč. Schaadova) in klavir (stolni kapelnik Rauber): »Walterjeva hvalna pesem«, Wagner; 5. Moški čveterospev; 6. Šestorica orkestra; 7. Rajanje zamork; 8. Prosta zabava.

Časopis, iz katerega posnemamo ta poročila, pravi končno: »Gotovo bo vse tiste, ki so priredili in vodili ta misijonski bazar, zadovoljila zavest, da ni bil njih trud in delo brezuspešen. Soloturn je pokazal s to prireditvijo, da si je nabral že mnogo zaslug za afriške misijone.« Štejemo si v prijetno dolžnost, se tem potom zahvaliti vsem plemenitim dobrotnikom in jih zagotoviti, da služijo njih darovi najbolj vzvišenemu namenu, častiti Boga in reševati neumrljive duše, zakar edino se trudi družba sv. Petra Klavra, ko podpira afriške misijone.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le s natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Solnogradu. — Odgovoren urednik: Anton Slamič.
Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.